

AU Aarhus/Herning

SUMMARISK

RETTEVEJLEDNING (MED RØDT)

HA 6. SEMESTER

ERHVERVSRET

Skriftlig eksamen den xx. august 2018

Varighed: 3 timer

Alle skriftlige hjælpemidler er tilladte

Vejledende vægtning:

Opgave 1: 20%

Opgave 2: 40%

Opgave 3: 40%

Den angivne vægtning er vejledende og har alene til formål at angive, hvordan eksaminanderne kan disponere eksamenstiden.

Opgave 1 (20%)

1.1. Hvilke regler håndterer køberetlige forhold i dansk ret?

Købeloven og CISG

1.2. Hvilke danske regler håndterer en aftales ugyldighed, hvis aftalen er omfattet af CISG?

Aftaleloven

1.3. Hvilke erstatningsbetingelser skal foreligge i et tilfælde, hvor ansvarsgrundlaget er objektivt ansvar?

Alle øvrige erstatningsbetingelser skal foreligge. Det objektive ansvar overflødiggør alene en culpa-vurdering, hvorfor skadelidte stadig skal bevise et økonomisk tab, kausalitet og adækvans. Desuden må der ikke foreligge en ansvarsfrihedsgrund eller egen skyld hos skadelidte.

1.4. Hvilket regelsæt har den bredeste produktansvarsretlige regulering, produktansvarsloven eller de retspraksisudviklede regler om produktansvar?

De retspraksisudviklede regler om produktansvar – da dette regelsæt dækker det samme som produktansvarsloven samt de produktansvarstilfælde, der ikke rummes af loven.

Opgave 2 (40%)

Niels Nielsen kørte en sommerdag en tur på sin cykel sammen med sin ven Emil Simonsen. Solen stod lavt, og de to venner snakkede lystigt sammen, mens de med stor hast kørte gennem en lang række snørklede sving.

Forude rundt om et hjørne forsøgte den ældre dame Oda Jørgensen at krydse vejen et sted, hvor hun mente, hun fint kunne overskue trafikken.

Da Oda tog det første skridt ud på kørebanen, kom de to drenge pludseligt rundt om hjørnet tydeligt opslugt af deres samtale. Det førte til, at Niels ramte Oda, som i sit fald fik sin kjole og mobiltelefon ødelagt.

Oda anlagde en erstatningssag mod Niels, og krævede sit ødelagte løsøre til en samlet værdi af kr. 3.500,00 erstattet.

Niels mente ikke, at han var erstatningsansvarlig, da han efter eget udsagn havde kørt efter forholdene, og da det var dumt af Oda at krydse vejen det pågældende sted. Han rettede derfor henvendelse til en advokat for at få vurderet sit mulige erstatningsansvar.

2.1. Redegør for hvad der taler for og imod Niels' erstatningsansvar, og afgør om Niels er erstatningsansvarlig over for Oda Jørgensen.

Den studerende skal foretage en grundig vurdering af Niels Nielsens' erstatningsansvar. I den forbindelse skal erstatningsbetingelserne gennemgås i relation til faktum, og især culpa-vurderingen bør foretages med grundighed. Det er væsentligt, at den studerende kan foretage culpa-vurderingen således, at ikke blot de forhold, der taler *for* culpa, fremhæves, men derimod også anføre de forhold, der taler *imod* culpa.

Det er ikke afgørende hvilket resultat, den studerende kommer frem til, så længe overvejelserne frem mod resultatet fremstår grundige. Det er et plus, hvis culpa-vurderingen er velstruktureret, og det er ydermere et plus, hvis den studerende konkluderer, at Niels Nielsen har handlet culpøst, men at det kan overvejes, om Oda Jørgensen i nogen grad har udvist egen skyld.

Under sine samtaler med advokaten lod Niels en kort bemærkning falde om, at han synes, at bremserne på hans cykel havde virket dårligt. Cyklen var ellers helt ny, og han havde trukket i bremserne med fuld kraft, dog uden at farten var aftaget.

2.2. Redegør for hvilke overvejelser advokaten bør gøre sig i lyset af den henkastede bemærkning fra Niels vedr. bremserne.

Når advokaten hører, at cyklens bremses muligvis ikke har haft den egenskab, som bremses med rimelighed må forventes at have (reduktion af fart), bør advokaten overveje, om bremserne lider af en køberetlig mangel. At det forhold tilmed kan have ført til, at kollisionen med Oda Jørgensen er sket, bør advokaten ydermere overveje, om bremserne er defekte og har forvoldt en produktskade i henhold til produktansvarsloven (løsøre har forvoldt forbrugertingskade).

Der forventes ikke en detaljeret redegørelse, men de overordnede overvejelser bør beskrives – dvs. *køberetlig mangel, produktansvar* efter produktansvarsloven, samt *hvem der evt. kan bære et ansvar for manglen/produktskaden*.

Opgave 3 (40%)

Ægtefællerne Hans og Grete Sørensen driver i personlig regi isenkræmmervirksomhed under navnet "SØRENSENS ISENKRAM". Hen over sommeren 2018 oplever de især privat flere uheldige hændelser, som ægtefællerne beder dig om at fremkomme med løsninger på.

Hændelse 1: Hans og Grete Sørensen har 3 børn, 2 drenge og en pige. Mandag den 25. juni ud på formiddagen bliver de af brugsuddeler Hans Jørgen Hansen fra SuperBrugsen konfronteret med, at deres yngste søn, den 8-årige John, lørdag den 23. juni ind under lukketid har slukket for strømmen til samtlige fryser i SuperBrugsen. Det har den konsekvens, at alle frostvarer i alle fryser er tøet op og dermed må kasseres mandag morgen, da de ansatte i SuperBrugsen møder ind. At det er John, som har slukket for strømmen er sikkert, fordi John er blevet filmet på 3 overvågningskameraer.

Brugsuddeleren oplyser under samtalen med ægtefællerne Sørensen mandag ud på formiddagen, at der er kasseret varer for ca. 400.000 kr. Brugsuddeleren gør gældende, at ægtefællerne er ansvarlige for det skete og straks må betale, når skaden er gjort nøjagtig op, ligesom SuperBrugsen også vil gøre sønnen John ansvarlig.

Ægtefællerne afviser enhver tale om, at de eller sønnen skulle være ansvarlige, ligesom de oplyser, at der ikke er tegnet ansvarsforsikring for John. Brugsuddeleren oplyser, at SuperBrugsen heller ikke har tegnet en tingsforsikring.

3.1. Du bedes begrundet redegøre for, hvorledes tvisten mellem SuperBrugsen på den ene side og ægtefællerne Sørensen og sønnen John på den anden side bør løses.

Har den 8-årige John handlet culpøst, jf. EAL § 24 a? Svaret må være ja. Spørgsmålet er så, om han har handlet simpelt eller groft uagtsomt? Resultatet er ikke afgørende, men diskussionen er afgørende. Dog ligger denne hændelse måske inden for grov uagtsomhed alderen taget i betragtning. Øvrige erstatningsbetingelser bør også diskuteres og må siges at være opfyldte, herunder også adækvans.

3.2. Ville løsningen blive en anden, hvis SuperBrugsen havde tegnet en tingsforsikring?

Diskussion af EAL. § 19, stk. 1 og stk. 2. Afgørende om den 8-årige John har handlet simpelt (fri for ansvar) eller groft uagtsomt (+ ansvar). Efter min vurdering er handlingen groft uagtsom, og John kan ikke fritages for ansvar. Forsikringselskabet kan således gøre regres, jf. EAL § 22, stk. 1.

Hændelse 2: Hans Sørensen har tilbage i 2014 lånt sin lillesøster Inger Bertelsen 50.000 kr. til opstart af en blomsterforretning. Ingers blomsterforretning går rigtig skidt, så Hans må også låne Inger penge i 2015, 2016 og 2017. Med udgangen af 2017 har Hans i alt lånt Inger 125.000 kr.

I april måned 2018 er Inger atter i økonomiske vanskeligheder, og Inger spørger Hans, om hun igen kan låne penge. Ingers lånebehov er 45.000 kr. Hans pointerer over for Inger, at det er sidste gang, hun kan låne penge, og udtaler også, at lysten til at udlåne penge er meget lille, når man også medtager Ingers ægtefælle – Ib Bertelsens – syn på økonomi. Hans siger ligeud til Inger, at han anser Ib for en ødeland.

Det ender dog med, at Hans den 30. april låner Inger 45.000 kr. således, at Hans pr. 1. maj 2018 nu har 170.000 kr. til gode, men på den betingelse, at de to lænestole fra 1969 (som Inger ejer), tegnet af Hans Jørgen Wegner og vurderet af auktionshuset Bruun-Rasmussen til 130.000 overdrages til Hans Sørensen. Hans og Inger laver straks et overdragelsesdokument, hvoraf fremgår, at overdragelsen til Hans skal holdes hemmelig for alle, og at begge lænestole skal forblive i Inger og Ibs stuer.

Den 1. juni har Inger igen ”ondt i økonomien”, men vil ikke være bekendt at spørge Hans om yderligere lån. Hun ringer derfor til møbelforretningen ”KLASSIKEREN” og taler med ejeren, Kenneth Carlsen, for at sælge de 2 lænestole. I løbet af et kvarters tid er handlen kommet på plads, og Kenneth skal samme dag hente stolene og betaler ved afhentningen kontant 120.000 kr. for stolene.

Den 5. juni er Hans Sørensen og hans kone Eva til middag hos Inger og Ib, og de er ikke mere end kommet ind af døren, før Hans opdager, at de to lænestole er væk. Inger forklarer, hvad der er sket, og Hans meddeler straks Inger, at han den 6. juni vil tage kontakt til Kenneth Carlsen for at få stolene retur til rette ejermand.

3.3. Kan Hans Sørensen få stolene udleveret af Kenneth Carlsen? Du bedes begrundet tage stilling til spørgsmålet.

Aftalen mellem de to søskende Hans og Inger må karakteriseres som en pro-forma retshandel. Inger "sælger" sine stole til broderen Hans, fordi Hans er blevet nervøs for sine penge - og dermed reserverer sig aktiverne forud for Ingers øvrige kreditorer, og i øvrigt skal overdragelsen holdes hemmelig. Hans ønsker ikke stolene, men ønsker sikkerhed for sine penge. Den adækvate sikringsmåde havde været underpant.

Reelt er der tale om pant for gammel gæld. Parterne har bare ikke ønsket - for at undgå den "offentlige" sikringsakt - at maskere pantsætningen som et salg.

Aftalen er således pro-forma, jf Aftl. § 34 og derfor ugyldig mellem parterne og over for Ingers kreditorer.

Køberen af stolene - Kenneth Carlsen - må formodes at være i god tro, altså at han hverken ved eller burde vide, at der foreligger pro-forma-værk mellem de to søskende. Ifølge Aftl. § 34 er pro-forma i henseende til tredjemanden en svag indsigelse, og Kenneth Carlsen vil derfor ekstingvere retten til stolene fra Inger. Kenneths gode tro understøttes også af, at Inger er i besiddelse af stolene. Inger - endsige Hans - kan således ikke få stolene udleveret.

Hændelse 3: Hans og Gretes ældste søn på 16 år - Claus Thomas - har fra den 10. juli til den 16. juli hjulpet deres nabo - Finn Ziegler - med at male hele huset udvendigt. Claus Thomas har ved arbejdet fået et tilgodehavende hos Finn Ziegler på 6.000 kr., som skal udbetales til Claus Thomas den 3. august, hvor han fylder 17 år.

Den 18. juli er Claus Thomas i Herning bl.a. for at se på en lettere brugt Apple MacBook Pro 13 tommer, touch bar, space grey i Apple-forretningen. MacBooken koster 6.300 kr., men det lykkes Claus Thomas at få prisen ned i 6.000 kr., og da Claus Thomas ikke har kontanter, går indehaveren af Apple-forretningen - Henry Pedersen - med på, at Claus Thomas kan betale ved at overdrage det krav, Claus Thomas har på Finn Ziegler, til Apple-forretningen. Henry Pedersen bor på samme vej som Finn Ziegler og Claus Thomas, og Henry har set, hvor flittig Claus Thomas har været i forbindelse med malerarbejdet på Zieglers hus. Henry Pedersen har derfor ikke betænkeligheder med hensyn til det aftalte arrangement.

Da Claus Thomas' far den 19. juli hører om indkøbet og måden, det er sket på, ringer han straks til Henry Pedersen og meddeler, at sønnens indkøb er ugyldigt. Dette protesterer Henry Pedersen stærkt imod.

3.4. Hvorledes skal opgøret mellem Hans Sørensen/sønnen Claus Thomas og Apple-forretningen finde sted?

Claus Thomas har uden forældrenes tilladelse indgået en arbejdsaftale. Dette kan være i strid med Værgemålslovens § 1, stk. 2. Arbejdsaftalen er opfyldt, hvorfor dette problem er uden betydning. Desuden er Claus Thomas over 15 år, hvilket betyder, at han selv råder over selvtjente midler, jf. Værgemålslovens § 42, stk. 1, nr. 1. altså også de 6.000 kr.

Pengene er endnu ikke udbetalt til Claus Thomas, som derfor må siges at have en simpel fordring på skyldneren Finn Ziegler. Denne simple fordring råder Claus Thomas også selv over jf. Værgemålslovens § 42, stk. 1, nr. 1, dog giver det ham ikke ret til at stifte gæld.

Claus Thomas betaler kontant for MacBook'en ved at overdrage en simpel fordring, som han har råderetten over. Claus Thomas har heller ikke påtaget sig ansvar ifølge en skadesløs transport jf. Gældslovens § 10. Faderen kan således ikke få ret. Claus Thomas' aftale med Appleforretningen er gyldig.